

III. ПРОБЛЕМИ СУДОУСТРОЮ ТА АДВОКАТУРИ

Василина Н. В.,
кандидат юридичних наук, доцент,
заслужений юрист України,
доцент кафедри правосуддя
юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Семенюк В. В.,
студентка 2 курсу ОР «Магістр»
юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

УДК 347

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МЕДІАЦІЇ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ФОРМИ ВИРІШЕННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ СПОРІВ В УКРАЇНІ

У статті досліджується перспектива запровадження процедури медіації як однієї з альтернативних форм вирішення цивільно-правових спорів. Автори зазначають, що на сьогодні відсутня нормативно-правова база щодо регулювання процедури проведення медіації, внаслідок чого її застосування як альтернативної форми вирішення спорів є ускладненим. Нормативне закріплення процедури медіації має на меті вирішити існуючі проблеми завантаження судової системи, що досить часто призводять до значних та не виправданих втрат сторонами сил, часу і коштів, а також ухвалення судового рішення, яким суд вирішує справу по суті і в результаті не задовольняє як мінімум одну зі сторін спору, що обумовлює труднощі при його виконанні.

Мета статті полягає в детальному аналізі норм чинного законодавства та правозастосовної практики, розроблення відповідної науково-теоретичної позиції, напрацювання

пропозицій та рекомендацій стосовно регулювання застосування медіації як форми врегулювання цивільно-правових спорів в Україні.

У публікації авторами охарактеризовано сучасний стан цивільно-правового забезпечення медіації за наявними в ньому механізмами, які дозволяють урегулювати цивільний спір шляхом укладання медіаційного договору за результатами процедури медіації. Публікація присвячена дослідженню цивільно-правового забезпечення медіації як форми вирішення цивільних спорів з урахуванням відповідної зарубіжної практики в контексті перспектив її запровадження в Україні, а також шляхів вдосконалення нормативно-правового забезпечення медіації в Україні як важливої наукової проблеми, що вимагає вирішення.

Дослідивши теоретичні та практичні аспекти процедури медіації, зроблено висновок про те, що перспективи запровадження правового регулювання медіації вбачаються у вдосконаленні законодавства, вивченні норм законодавства інших держав, запозиченні світового досвіду тощо. Тому нами запропоновано внесення змін до проекту Закону України «Про медіацію» від 12.17.2012 № 3665.

Ключові слова: альтернативні методи, досудове врегулювання спорів, позасудове врегулювання спорів, правовідносини, медіація, медіатор, медіаційний договір.

Традиційне змагальне вирішення спорів за допомогою правосуддя нерідко сприяє загостренню юридичних конфліктів і припиненню загальних відносин сторін. У зв'язку з цим видається цінним звернення до альтернативної (неюрисдикційної) форми припинення юридичних спорів і використання примирних процедур, з-поміж яких особливе місце посідає медіація.

Ефективність медіації визнана європейським співтовариством, яке рекомендує її застосування на досудовому етапі. Разом із тим, на сьогодні відсутня нормативно-правова база щодо регулювання процедури проведення медіації, внаслідок чого її застосування як альтернативного способу вирішення спорів є ускладненим.

Застосування процедури медіації сприяє зниженню витрат, які учасники спору несуть при його розгляді в судовому порядку.

Тому у сучасних умовах євроінтеграції в Україні підвищеною увагою науковців має стати саме світовий досвід запровадження процедури медіації.

Внесення пропозиції щодо доповнення проекту Закону України «Про медіацію» від 17.12.2015 № 3665 та внесення відповідних змін до чинних законодавчих актів України щодо надання законодавчого статусу угоди за результа-

тами медіації сприятиме застосуванню процедури медіації у практичній діяльності та досягненню завдань цивільного судочинства.

На сьогодні проблеми, пов'язані з застосуванням форм альтернативного вирішення спорів, є предметом активного наукового обговорення. Вивченню окремих аспектів альтернативного вирішення спорів, включаючи медіацію, присвячені праці таких вітчизняних та зарубіжних учених у галузі цивільного та цивільного процесуального права, як: Александер, П. О. Астахов, Х. Бесемер, Ю. В. Білоусов, Н. В. Васирина, В. С. Голанчук, Д. Л. Давиденко, Д. Б. Єлісеєв, С. І. Запара, С. І. Калашнікова, С. Колдберг, В. М. Коссак, А. Н. Кузбагаров, С. А. Курочкін, К. Макі, В. М. Махінчук, О. І. Нелін, О. І. Носирева, Л. Паркінсон, А. М. Понасюк, Н. Петерсон, С. В. Прилуцький, Ю. Д. Притика, І. В. Решетнікова, Е. Руннесон, Л. Ріскін, Ф. Сандер, Д. Спенсер, В. І. Цимбалюк, С. Я. Фурса та інші.

Водночас, не зважаючи на всебічне теоретичне дослідження зазначеного питання, лише частково досліджено проблеми, пов'язані з запровадженням медіації в Україні. Загалом в Україні тема медіації, зокрема у цивільно-правових спорах, залишається малодослідженою та потребує подальшого вивчення.

Метою статті є визначення перспектив запровадження правового регулю-

вання медіації як альтернативної форми вирішення цивільно-правових спорів в Україні, розроблення відповідної науково-теоретичної позиції, напрацювання пропозицій стосовно регулювання застосування медіації як форми врегулювання цивільно-правових спорів в Україні, а також внесення пропозиції щодо гармонізації законодавства України з урахуванням зарубіжного досвіду.

Виникнення потреби у запровадженні правового регулювання медіації є логічним наслідком розвитку українського суспільства. Правове регулювання будь-якого явища – це відображення реальності. Так само і щодо медіації. Так, на думку В. Мельник, відмінною рисою становлення медіації в Україні є те, що вона вже почала стрімко розвиватися як спосіб вирішення господарських та цивільних спорів, дає позитивні результати, що і зумовило необхідність створення відповідного законодавства¹.

Починаючи з 2005 року, в Україні на законодавчому рівні розпочалися спроби інтегрувати інститут медіації у національну правову систему.

Протягом 2006 року були розроблені проекти законів України «Про медіацію (посередництво) у кримінальних справах»² та «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо процедури медіації (посередництва)»³.

Після громадського обговорення значених проектів законів, а також отримання від Ради Європи, заінтересованих органів та наукових установ пропозицій та зауважень, постало питання про не-

обхідність комплексного запровадження процедури медіації. Тобто, розробки проекту закону, який би регулював проведення процедури медіації не тільки у кримінальному, а й у цивільному та господарському судочинстві, та проекту закону щодо внесення змін до відповідних процесуальних кодексів.

У 2010 році спроби врегулювати процедуру медіації на законодавчому рівні були продовжені. Так, О.І. Тищенко представив проект Закону України «Про медіацію» № 7481 від 17 грудня 2010 року⁴. Автором були враховані зауваження, висунуті стосовно попередніх проектів законів про медіацію, проте в ньому також були наявні недоліки.

Проект № 7481 було доопрацьовано та удосконалено і в 2011 році внесено на голосування в першому читанні до Верховної Ради України як проект Закону України «Про медіацію» № 8137 від 21 лютого 2011 року⁵. Проте його спіткала доля попередників.

Після прийняття нового Кримінального процесуального кодексу України група експертів подала вже з урахуванням змін у цьому Кодексі ще один проект (проект Закону України «Про медіацію» № 10301 від 05 квітня 2012 року⁶), пропонуючи зміни одночасно і до Цивільного, і до Сімейного, і до Кодексу законів про працю, тобто було здійснено спробу якомога більш комплексно подивитися на процес запровадження медіації у різні сфери. За 10 днів з'явився альтернативний законопроект про медіацію під авторством С.В. Ківалова, В.А. Бондика, Ю.А. Кармазіна та О.І. Тищенко

¹ В. Мельник, 'Европейский опыт правового регулирования медиации и необходимость его применения в Украине' (2014) 2–3 *Leges si Viata* 79–82.

² Проект Закону України «Про медіацію (посередництво) у кримінальних справах» (2007) 1(5) *Відновне правосуддя в Україні. Щоквартальний бюлетень* 35–42.

³ Проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо процедури медіації (посередництва)» (2007) 1(5) *Відновне правосуддя в Україні. Щоквартальний бюлетень* 43–45.

⁴ Про медіацію: Проект Закону України № 7481 від 17.12.2010 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_17pf> дата звернення 02.10.2018.

⁵ Про медіацію: Проект Закону України № 8137 від 21.02.2011 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_17pf> дата звернення 02.10.2018.

⁶ Про медіацію: Проект Закону України № 10301 від 05.04.2012 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=1030^Ы=7> дата звернення 02.10.2018.

(проект Закону України «Про медіацію» № 10301–1 від 19 квітня 2012 року¹). Однак 12 грудня 2012 року ці проекти закону було відкликано.

У 2013 році за ініціативи Я. П. Федорчука було розроблено черговий проект Закону України «Про медіацію» № 2425а від 26 червня 2013 року². За тиждень С. В. Ківаловим, В. Й. Развадовським та іншими було подано альтернативний проект Закону України «Про медіацію» № 2425а-1 від 3 липня 2013 року³, який за своїм змістом був тотожним проекту Закону України «Про медіацію» № 10301–1 від 19 квітня 2012 року. Проекти Закону № 2425а від 26 червня 2013 року та № 2425а-1 від 3 липня 2013 року були відкликані 27 листопада 2014 року.

На цьому спробі законодавчого врегулювання питань медіації не припинилися. Так, у 2015 році за ініціативи А. І. Шкрум, О. І. Сироїд, В. Ю. Пташник, Б. Ю. Берези, І. В. Луценка, Н. В. Кацер-Бучковської, О. С. Сотник, Н. В. Агафонова був підготовлений проект Закону України «Про медіацію» № 2480 від 27 березня 2015 року⁴. За два тижні було зареєстровано альтернативний проект Закону України «Про медіацію» № 2480–1 від 9 квітня 2015 року⁵, авторами якого є С. В. Ківалов та В. Й. Развадовський. Проект Закону України «Про медіацію» № 2480–1 від 9 квітня 2015 року є ідентичним проектам Закону України «Про медіацію» № 10301–1 від 19 квітня 2012 року та № 2425а-1 від 3 липня 2013 року. Проте ці проекти теж були виключені з порядку денного.

На сьогодні у Верховній Раді України представлені два законопроекти – № 3665 від 17.12.2015 та № 3665–1 від 29.12.2015. Обидва мають низку недоліків, але законопроект № 3665 вже був прийнятий у першому читанні.

Незважаючи на всі недоліки, позитивним моментом усіх згаданих вище законопроектів про медіацію є їх наявність. Тобто, це ілюструє зацікавленість органів законодавчої та виконавчої влади у створенні власної української традиції посередництва. А це вже прогрес. Проте серед деяких науковців і практиків існує певна пересторога стосовно будь-якої законодавчої ініціативи з цього питання, оскільки вона, на їхню думку, може піддавати загрози характерні риси посередництва.

Окрім вказаних вище проектів законів «Про медіацію» чинне українське законодавство вже заклало основи запровадження медіації як форми вирішення цивільно-правових спорів, передбачивши можливість укладення мирової угоди у ст. 207, 378, 408 Цивільного процесуального кодексу України від 18 березня 2004 року № 1618-ІУ (далі – ЦПК України)⁶, статті 192, 274, 307 Господарського процесуального кодексу України від 6 листопада 1991 року № 1798-ХІІ (далі – ГПК України)⁷, які регламентують укладання між сторонами судового процесу мирової угоди з метою врегулювання спору на основі взаємовигідної та взаємоприйнятної домовленості. У статті 16 ЦПК та статті 19 ГПК України закріплюються основні положення досудового врегулювання спору.

¹ Про медіацію: Проект Закону України № 10301–1 від 19.04.2012 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=43208> дата звернення 02.10.2018.

² Про медіацію: Проект Закону України № 2425а від 26.06.2013 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_17pf3511=47637> дата звернення 02.10.2018.

³ Про медіацію: Проект Закону України № 2425а-1 від 03.07.2013 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1^3511=47710> дата звернення 02.10.2018.

⁴ Про медіацію: Проект Закону України № 2480 від 27.03.2015 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_17pf3511=54558> дата звернення 02.10.2018.

⁵ Про медіацію: Проект Закону України № 2480–1 від 09.04.2015 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54758> дата звернення 02.10.2018.

⁶ Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 № 1618-ІV (з наступними змінами) <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>> дата звернення 02.10.2018.

⁷ Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ (з наступними змінами) <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>> дата звернення 02.10.2018.

Що стосується переваг регуляторної бази для посередництва, багато хто вважає, що закон вчиняє, так би мовити, «освітню дію» на посередників, суддів, адвокатів та громаду загалом, і тому може підвищити довіру до застосування посередництва. У цілому визначально, що посередництво розвивалося завдяки експериментам, пілотним схемам, які розробляли самі суди.

Пілотні проекти та схеми впровадження медіації проводилися в Україні. Так, наприклад, протягом 2003–2004 років Українським Центром Порозуміння за підтримки Інституту Сталих Спільнот (Institute for Sustainable Communities) та Посольства Великої Британії в Україні реалізовувався проект «Впровадження програм відновного правосуддя до правової системи України». Метою проекту було впровадження пілотної моделі програм відновного правосуддя в м. Києві для подальшої її оцінки та інституціоналізації. Загалом за час дії цього проекту медіатори Українського Центру Порозуміння працювали у 75 випадках. У 9 випадках унаслідок роботи медіаторів потерпілим було відшкодовано спричинену злочином шкоду. В 4 з них було проведено безпосередню зустріч між потерпілим та правопорушником. У 6 випадках домовленості між потерпілим та правопорушником було виконано повністю, в 1 – частково. У 2 випадках моніторинг виконання угоди ще не був завершеним¹.

Відповідно до наказу Державної судової адміністрації України «Про модельні суди» від 10 квітня 2006 року № 33 на базі Дніпровського районного суду м. Києва в рамках українсько-канадського проекту судової співпраці створено модельний суд. Одним із напрямів роботи Дніпровського районного суду м. Києва як модельного стало запровадження медіації у діяльність суду.

У грудні 2006 – листопаді 2007 років спільними зусиллями Генеральної прокуратури України, Академії Генеральної прокуратури України та Українського Центру Порозуміння за підтримки Швейцарського бюро співробітництва в Україні здійснювався проект «Підтримка реформи системи кримінальної юстиції України: впровадження прийомів медіації в діяльність органів прокуратури». Головною метою проекту було впровадження принципів і методів відновного правосуддя, таких як програми примирення потерпілих та правопорушників, у практику діяльності органів прокуратури України по нагляду за додержанням законів при провадженні досудового слідства.

З 2011 по 2014 роки реалізовувався Проект «Підтримка реформи судової системи»². Головна мета Спільної програми РЄ/ЄС під назвою «Прозорість, незалежність та ефективність судової системи та розширення доступу до правосуддя для всіх громадян України» (TEJSU) полягала в сприянні створенню незалежної, неупередженої, ефективної та професійної судової влади в Україні, доступної для всіх громадян, ефективної, прозорої для громадян і громадянського суспільства. Її шість окремих компонентів мають власні цілі, проте в сукупності сприятимуть подальшому зміцненню потенціалу української судової системи в царині здійснення справедливого і ефективного правосуддя.

Проект сприяв появі у полі зору громадян і представників влади України такого способу альтернативного врегулювання спорів, як медіація. Медіацію було успішно запроваджено в чотирьох пілотних судах країни (Білоцерківський міський суд Київської області, Вінницький окружний адміністративний суд, Апеляційний адміністративний суд Донецької

¹ Український Центр Порозуміння, Впровадження до правової системи України відновного правосуддя. *Змістовний звіт 2003–2004 рр.* <www.commonground.org.ua/dld/doc/rj_project_report_2003-2004.pdf> дата звернення 02.10.2018.

² План дій Ради Європи для України на 2011–2014 роки: План від 23.06.2011 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_b25> дата звернення 02.10.2018.

області та Івано-Франківський міський суд) як засіб скорочення кількості справ, яку доводиться розглядати судам, та підвищення їхньої економічної ефективності. Проект також забезпечив поглиблене навчання з медіації для юристів – суддів і адвокатів з метою підготувати їх до ведення медіації у доручених їм справах. Медіація стала ще одним із чинників, які визначили успішність Проекту.

Системні зміни до процесуального законодавства закріпили можливість реалізувати право особи врегулювати спір іншим шляхом, ніж судовий процес, уже після подання позовної заяви та в межах цивільного процесу. Таким способом є законодавче закріплення новели цивільного процесуального права у главі 4 розділу III ЦПК України (в редакції від 3 жовтня 2017 року) «Врегулювання спору за участю судді», який у чистому вигляді не може належати до досудових порядків урегулювання цивільного спору, оскільки судовий процес уже ініційовано.

Відмінною рисою становлення медіації в Україні, на думку В. Мельник, є те, що вона вже почала стрімко розвиватись як спосіб вирішення господарських та цивільних спорів, дає позитивні результати, що і зумовило необхідність створення відповідного законодавства¹.

З метою врегулювання процедури проведення медіації необхідно розробити і на законодавчому рівні затвердити Закон України «Про медіацію» від 17.12.2015 № 3665 (прийнятий у першому читанні Верховною Радою України).

Внести відповідні зміни до чинних законодавчих актів України щодо надання законодавчого статусу угоди за результатами медіації, якщо її рішення не суперечить чинному законодавству. У разі необхідності передбачити перевірку об'єднань незалежних медіаторів, законності прийнятої угоди сторонами медіації, з встановленням конкретного терміну такої перевірки.

Пропонуємо розробити проект закону про медіацію і, відштовхуючись від нього, доповнити Цивільний процесуальний кодекс України новою главою, наприклад, Главою 5, після врегулювання спору за участю судді, глава – врегулювання спору шляхом медіації. В цій Главі розкрити основні поняття медіації, процесуальний порядок здійснення, договір як результат процедури. Передбачити у Цивільному процесуальному кодексі України відповідальність за втручання державних органів, юридичних та фізичних осіб у діяльність медіатора при підготовці і проведенні медіації.

REFERENCE LIST

LIST OF LEGAL DOCUMENTS

1. Gospodarskiy protsesualniy kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 06.11.1991 r. # 1798-XII (z nastupnimi zminami) <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).
2. Plan dlya Radi Evropi dlya Ukrainy na 2011–2014 roki: Plan vid 23.06.2011 roku <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_b25> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).
3. Pro mediatsiyu: Proekt Zakonu Ukrainy vid 17.12.2010 r. #7481 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_17pf> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).
4. Pro mediatsiyu: Proekt Zakonu Ukrainy vid 21.02.2011 r. #8137 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_17pf> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).
5. Pro mediatsiyu: Proekt Zakonu Ukrainy vid 05.04.2012 r. # 10301 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=1030^Yi=7> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).
6. Pro mediatsiyu: Proekt Zakonu Ukrainy vid 19.04.2012 r. # 10301-1 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=43208> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).
7. Pro mediatsiyu: Proekt Zakonu Ukrainy vid 26.06.2013 r. # 2425a <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_17pf3511=47637> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).

¹ В Мельник, 'Европейский опыт правового регулирования медиации и необходимость его применения в Украине' (2014) 2–3 *Legea si Viata* 79–82.

8. Pro mediatsiyu: Proekt Zakonu Ukrayini vid 03.07.2013 r. #2425a-1 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=47710> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).
9. Pro mediatsiyu: Proekt Zakonu Ukrayini vId 27.03.2015 r. # 2480 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_17pf3511=54558> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).
10. Pro mediatsiyu: Proekt Zakonu Ukrayini vId 09.04.2015 roku # 2480-1 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54758> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).
11. TsivlIniy protsesualniy kodeks Ukrayini vId 18.03.2004 r. # 1618-IV (z nastupnimi zmInami) [Elektronniy resurs]// Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukrayini. – 2004. – # 40–41, 42. – st.492. – Rezhim dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).
12. Proekt Zakon Ukrayini «Pro mediatsiyu (poserednitstvo) u kriminalnih spravah» (2007) 1(5) Vidnovne pravosuddya v Ukrayini. Schokvartalniy byuleten 35–42 (in Ukrainian).
13. Proekt Zakon Ukrayini «Pro vnesennya zmIn do Kriminalnogo ta Kriminalno-protseualnogo kodeksv Ukrayini schodo protseduri mediatsiyi (poserednitstva)» (2007) 1(5) Vidnovne pravosuddya v Ukrayini. Schokvartalniy byuleten 43–45 (in Ukrainian).

BIBLIOGRAPHY

ARTICLES

14. Melnik V, 'Evropeyskiy opyt pravovogo regulirovaniya mediatsii i neobhodimost ego primeneniya v Ukraine' (2014) 2–3 Legea si Viata 79–82 (in Ukrainian).
15. Ukrayinskiy Tsentр Porozuminnya, Vprovadzhennya do pravovoyi sistemi Ukrayini vidnovnogo pravosuddya. zmistovniy zvit 2003–2004 rr. <http://www.commonground.org.ua/dld/doc/rj_project_report_2003-2004.pdf> data zvernennya 02.10.2018 (in Ukrainian).

Vasylyna N., Semeniuk V. Prospects for the implementation of legal regulation of mediation as an alternative method for solving civil legal disputes in Ukraine

The article examines the prospects for the implementation of legal regulation of mediation as an alternative method for solving civil legal disputes.

The authors note that today there is no regulatory framework for regulating mediation, which makes it an alternative way of resolving disputes as complicated. The consolidation of the mediation procedure will solve the existing problems of the judicial system, which often lead to significant losses of forces, time and money, and the courts' loadings in a large number of cases, and the final judicial decision, which as a rule does not suit at least one of the parties to the dispute, that causes difficulty in its implementation.

The purpose of the article is to provide a detailed analysis of the norms of the current legislation and law enforcement practice, to develop the relevant scientific and theoretical position, to develop proposals and recommendations regarding the regulation of the use of mediation as a form of settlement of civil legal disputes in Ukraine.

In the publication, the authors describe the current state of civil-law support for mediation on the mechanisms available for it, which allow settling civil dispute by concluding a mediation agreement on the results of mediation.

The publication is devoted to the study of the civil law enforcement of mediation as a form of settlement of civil disputes taking into account relevant foreign practice in the context of the prospects for its adaptation in Ukraine, as well as ways to improve the legal and regulatory framework for mediation in Ukraine as an important scientific problem that requires a solution.

The theoretical and practical aspects of the mediation procedure were investigated and concluded that the prospects for introducing legal regulation of mediation are seen in improving legislation, studying the norms of legislation of other states, borrowing world experience, etc. Therefore, we are proposing to amend the draft Law of Ukraine «On Mediation» of 12.17.2012 № 3665.

Key words: *alternative methods, pre-trial settlement of disputes, legal relations, mediation, mediator, mediation agreement, prospects of implementation.*

Стаття надійшла до редакції журналу 11.10.2018.